

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ І ПІСЛЯ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Банщикова А.О.

Науковий керівник: к.т.н., доц. Штефан Н.М.

Під формуванням прибутку розуміють його створення в процесі господарської діяльності підприємства.

Механізм формування прибутку включає етапи:

-формування валового прибутку та прибутку від операційної діяльності, який має такі складові: виручка від реалізації товарів; виручка від реалізації робіт та послуг; податок на додану вартість, собівартість реалізованої продукції; валовий прибуток; адміністративні витрати, витрати на збут; інші операційні витрати та доходи; прибуток (збиток) від операційної діяльності;

-формування чистого прибутку, який має складові: інші доходи (витрати); дохід до сплати процентів і податків; фінансові витрати; податок на прибуток; чистий прибуток.

З початку повномасштабної війни Росії проти України близько 30% української економіки перестали працювати повністю чи частково. Але чим далі, тим більше стає зрозуміло, що без працюючої і ефективної економіки перемога у війні неможлива.

Заміна ПДВ та податку на прибуток на 2% податку з обороту – це намагання підтримати бізнес, економіку та зайнятість на територіях поза бойовими діями.

Підприємство має добровільно обирати систему оподаткування. І в період війни багато підприємств перейшли на систему оподаткування – 2% з обороту.

Після війни податкова політика повинна стати елементом загального плану розвитку України. При цьому податкова політика повинна бути збалансованою і забезпечувати справедливий перерозподіл національного доходу. Щоби не було ситуації, коли великий бізнес зменшував податкове навантаження, деякі види діяльності взагалі були виведені з-під оподаткування.

Крім того, податкова система і податкова політика повинні сприяти стимулюванню розвитку інвестицій з України і з-за кордону, які надійдуть після війни. Але вони повинні бути направлені на побудову нової економіки, на розвиток перш за все високотехнологічних галузей, галузей промисловості з високою доданою вартістю продукції, а не сировинних галузей.

Досягнення високих результатів роботи підприємства припускає управління процесом формування, розподілу і використання прибутку.

Розглянемо бюджетні надходження за різними варіантами систем оподаткування. Для цього проаналізуємо динаміку надходжень до державного бюджету України за рахунок ПДВ та податку на прибуток за останні три роки, а також динаміку ВВП України за цей же період (табл.1).

Таблиця 1

Динаміка податку на прибуток та ПДВ в 2019 -2021р.р., млн.грн [ ]

Роки	Податок на прибуток підприємств (ПП)	ПДВ	Загальна сума бюджетних надходжень (ПП+ПДВ)	ВВП реальний
2019	117 316.8	88 929.8	206 246.6	3 675 728
2020	118 471.8	126 486.6	244 958.4	3 818 456
2021	163 844.5	155 774.8	319 610.3	4 363 582

Як видно з даних табл.1, абсолютна величина податку на прибуток за три роки зросла в 1.4 рази, ПДВ – в 1.75 рази, а їх загальна сума – в 1.55 рази.

Складемо порівняльну таблицю бюджетних надходжень за різними варіантами систем оподаткування (табл.2).

Таблиця 2

Порівняльна таблиця бюджетних надходжень за різними варіантами систем оподаткування в 2019 -2021р.р., млн.грн [ ]

Роки	Податок на прибуток підприємств+ПДВ - за існуючою загальною системою оподаткування	Оподаткування - % з обороту		
		2%	5%	7%
2019	206 246.6	73 514.6	183 786.4	257 300.9
2020	244 958.4	76 369	190 922.8	267 291.92
2021	319 610.3	87 271.6	218 179.1	305 450.7

Як можна побачити з даних табл.2, так названа «точка безбитковості» варіантів бюджетних надходжень знаходиться в межах 6-8 відсоткового податку з обороту, але при виборі системи оподаткування (податок 2% з обороту) підвищується прозорість бізнесу, скорочується обсяг фінансової звітності і можливих перевірок підприємств.

Перелік посилань

1.Статистична інформація. Економічна статистика. Діяльність підприємств-[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

2.Валовий внутрішній продукт України -[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/>